

چرافیلیم‌های مستند و کوتاه به فجر می‌آیند؟

جشنواره فیلم فجر شبیه هیچ جشنواره‌ای در دنیا نیست، از هر جشنواره نکته‌ای را برداشته و نسخه‌ای ایرانی شده برای دوستداران سینماست. نمی‌شود توقعی که از اسکار داشت از فیلم فجر داشت، همانطور که نمی‌شود انتظاری که از جشنواره‌های برلین، کن و ونیز داریم از این جشنواره سراپا دولتی (و همیشه دولتی) داشته باشیم. دبیران جشنواره‌های تخصصی غیر ایرانی، شخصیت‌هایی حقیقی و سینمایی هستند که می‌توانند نقشی فراتر از آنچه به‌عنوان دبیر دارند بازی کنند اما دبیران جشنواره فیلم فجر از منوچهر شاهسوری تا محمد مهدی عسگر پور، سید محمد بهشتی تا مجتبی امینی باید در چارچوب موازین فرهنگی جمهوری اسلامی گام بردارند.

جشنواره فیلم فجر در همه ادوارش دولتی بوده، چه آن زمان که به ابراهیم حاتمی‌کیا و مجید مجیدی جایزه داده تا آن روز که به مسعود کیمیایی، کیومرث پوراحمد و اصغر فرهادی جایزه داده. آن روزها و امروز همه سینما دوستان ایرانی، این نکات را می‌دانند پس درباره ماهیت این جشنواره سخن گفتن و نقد کردن آن باید شامل توجه به این نکات باشد. جشنواره فیلم فجر برای همه ایران برگزار می‌شود، برای همه سینماگران. برگزار کنندگان دوست دارند سالن‌ها مملو از جمعیت باشد و نشست‌های نقد و بررسی آثار عرصه‌ای برای ایجاد حس و حال، همه کوشش خود را برای پرشور برگزار کردن جشنواره انجام می‌دهند. رسانه‌ها که اغلب دولتی و حاکمیتی هستند با جشنواره فیلم فجر همراهند، همانطور که با جشنواره فیلم کوتاه تهران و جشنواره سینما حقیقت، هم‌داستان هستند. از سویی دیگر برگزار کنندگان از جمله دبیر به گسترده‌ی جشنواره اهمیت می‌دهند، پس در جشنواره‌ای که به فیلم‌های داستانی اختصاص دارد، بخش کوچکی به فیلم کوتاه و مستند می‌پردازد، بخشی که زیر سایه سینمای داستانی قرار می‌گیرد و فعالان سینمای مستند و فیلم کوتاه را آزرده می‌کند اما در این بین ذکر یک نکته ضروری است، سینمای کوتاه و مستند، همواره نیازمند توجه بوده است، توجه میدانی وسیع چون جشنواره فیلم فجر یک رخداد مناسب است، نگذاریم این منفذ نابود شود. مهم نیست که سینماگران فعال در سینمای کوتاه و مستند جوازیشان را در جشنواره‌های تخصصی خود می‌گیرند، دوری و جایزه همیشه مهم نیست. مهم این است که در ۱۰ روز، مجدداً این فرصت به تعدادی از تولیدات کوتاه و مستند داده می‌شود که فارغ از هیاهوی جشنواره فیلم کوتاه تهران و «سینما حقیقت» دیده و ارزیابی شوند. آنچه در فیلم فجر روی پرده می‌رود، همه بضاعت فیلم کوتاه و مستند نیست و هرگز هم نبوده. چه بسیار فیلم‌های درخشان داستانی و غیرداستانی که دور از ویتترین جشنواره‌ها و تندیس‌ها، دیده و در تاریخ مانده‌اند، اما جشنواره فیلم فجر مهم‌ترین رویداد سینمایی ملی است و این فرصت را به فیلم کوتاه و مستند داده است، از این فرصت باید استفاده کرد حتی اگر شور و شوق و گرمی این نمایش‌ها به اندازه جشنواره‌های تخصصی این حوزه نباشد.

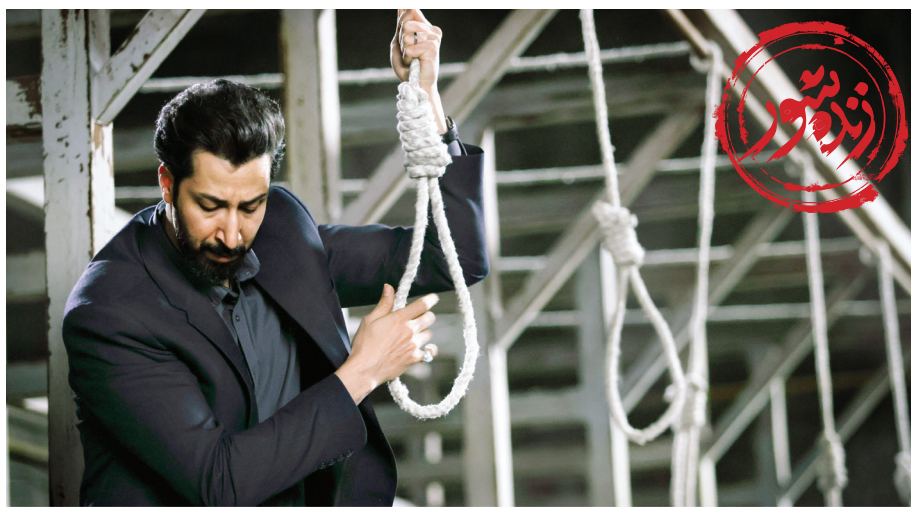

شب آخر ۵ اعدامی

کاظم دانشی با فیلم «علف‌زار» نشان داد که علاقه‌مند به سوژه‌های ملتهب جنجالی است و همین مسیر را با نوشتن فیلمنامه «بی بدن» ادامه داد و امسال هم چه در «زنده شور» که فیلمنامه‌اش را به همراه محمد داودی نوشته و کارگردانی‌اش کرده و چه در «اردو بهشت» به کارگردانی محمد داودی که فیلمنامه‌اش را همراه با کارگردان نوشته، گرایشش به درام‌های دادگاهی را موکد ساخته است؛ فیلم‌هایی که همگی براساس پرونده‌های قضایی واقعی ساخته شده‌اند.

فیلم «زنده شور» درباره یک شب از کار مرتضی زند، نماینده

دادستان با بازی بهرام افشاری است که برای اجرای حکم ۵ اعدامی متهم به قتل، به شهر دیگری آمده است، اما اجرای حکم اول تازه آغاز ماجراست... در یکی از پربازگترین فیلم‌های جشنواره امسال بهرام افشاری، سارا بهرامی، حامد بهداد، امیر جعفری، شبنم مقدمی، صدف اسپیهدی، محمد ولی‌زادگان، رویا جاویدنیا، علیرضا محمدی‌آرا، عرفان ناصری، فرید سجادی حسینی، بهرام ابراهیمی، حسین پورکریمی، مارال فرجاد، محمد عسگری و تورج الوند حضور یافته‌اند. بازیگرانی که غیبت‌شان در نشست خبری فیلم خیلی حس نشد چون کاظم دانشی یک تنه به جای عوامل فیلمش به صراحت حرف زد و موضع گرفت.

شب جنجالی «زنده شور»

کاظم دانشی در شب نمایش فیلمش در پردیس ملت روبه‌روی خبرنگاران نشست و با صحبت‌های صریح‌ش از فیلم خود و جشنواره امسال دفاع کرد

می‌کنند زمانی که در ایران بودند، حتی جرأت ساخت تیزر کارهایی که تولید کرده‌ام را نداشتند، آنها نمی‌توانند برای ما تعیین تکلیف کنند.» پربازگترین سینماگر جشنواره امسال، همچنین گفت همه پرونده‌هایی که در فیلمش به آنها پرداخته واقعی هستند. آنچه پیش رو دارید گزیده‌ای از حرف‌های دانشی در نشست خبری فیلم «زنده شور» است.

پس از نمایش فیلم «زنده شور» کاظم دانشی در غیاب بازیگران فیلمش به نشست خبری آمد و یک تنه از فیلمش دفاع کرد و به تحریم کنندگان جشنواره تاخت تا نشست خبری «زنده شور» مثل خود فیلم ملتهب و جنجالی باشد. دانشی با انتقاد از گروهی که خواستار تحریم جشنواره شده‌اند گفت: «کسانی که از حضور فیلمسازان در جشنواره فجر انتقاد

- فیلم ارگانی بسازم.
- من «بی بدن» و «علف‌زار» را به جشنواره‌های خارجی ندادم زیرا عقیده دارم که این نوع آثار مصرف داخلی دارند دوست دارم فیلم‌هایم در ایران دیده و نقد شوند.
- همه پرونده‌های این فیلم واقعی هستند اما ما اجرای حکم قصاص این افراد را در فیلم در یک شب برگزار کردیم.
- ما ۱۰-۱۵ سوپر استار داریم که درآمد خوبی دارند اما میانگین حقوق خانواده بزرگ سینما ۵۰-۶۰ میلیون تومان است، ما نباید مدام تهیه کنندگان و فیلمسازان را تحت فشار قرار دهیم که فیلمشان را به جشنواره‌ها نهند.
- احتمال دارد فیلم در اکران عمومی کوتاه تر شود.
- من اختلاف مالی با آقای شادمان دارم که قبل از آن ماجراها در دادگاه مطرح شده بود. ماجرای تولد در همان زمان مطرح شد و برخی شیطنت کردند و نام من را آوردند. در همان زمان ستاره پسبانی نیز در همان مهمانی بود که در فیلم «اردو بهشت» ما بازی می‌کرد و این منطقی نیست که من بازیگر خودم را به در دسر بیندازم. آقای اسعدیان نیز رسماً در نشست خبری اعلام کردند که من در آن ماجرا نقشی نداشتم.
- گروهی دارند حمله به ایران را عادی سازی می‌کنند؛ حمله کشور های خارجی حمله به جمهوری اسلامی نیست، حمله به ایران، ناموس و خاک ماست.
- چون این حرف‌ها بر ایم تبعات خواهد داشت، خودم همین جا شماره موبایلم را اعلام می‌کنم تا خبری اوطن فروش‌ها بداند که ترسی از آنها ندارم.
- اینکه بروید یک جای دیگر دنیا و معلوم نباشد از کجا پول می‌گیرید و شماره موبایل هنرمندان را منتشر کنید که چرا به جشنواره آمدند اسمش شجاعت نیست؛ این ته زدی، مزدوری و وطن‌فروشی است.
- من دلم می‌خواهد در ایران اعتراض کنم و حرفم را بزنم.

- نمایش فیلم در جشنواره را به دوست عزیز و همکارم جواد گنجی تقدیم می‌کنم. روح همه عزیزان از دست رفته شاد. امیدوارم هر چه زودتر این روزهای تلخ را سپری کنیم و با آرامش کنار هم زندگی کنیم.
- ما فیلمنامه را به صورت مشترک با آقای داودی نوشتیم، فیلمنامه «اردو بهشت» را هم باهم نوشتیم. این ۲ فیلمنامه هر دو فضای دادگاهی دارد و از همان ابتدا هدف ما در داستان زنده نگه داشتن جان آدم‌ها بود. هرگز فکر نمی‌کردم زمانی که فیلم را به جشنواره می‌فرستیم در کشور مان به جایی برسیم که درباره اعداد و ارقام کشته شدن آدم‌ها صحبت می‌کنیم. هر چند که معتقدم عده‌ای قصد دارند با این اتفاق حمله به کشورمان ایران را عادی سازی کنند.
- اکنون برخی ما را محکوم می‌کنند در حالی که جرأت ساخت یک تیزر درباره این موضوعات را هم ندارند. این افراد اکنون نمی‌توانند برای ما تعیین تکلیف کنند که چرا در جشنواره حضور دارید. من همه فیلم‌هایم را چه «بی بدن» و چه «علف‌زار» برای مردم ساختم.
- ایرنسل در فیلم «زنده شور» سهمی ندارد و در فیلم «اردو بهشت» سرمایه‌گذاری کرده است. «زنده شور» صد درصد در بخش خصوصی ساخته شده است.
- من مستند ساز بودم و درباره اعدام چندین مستند دارم. نزدیک ۲۰۰ اعدام را از نزدیک دیده و فیلمبرداری کرده‌ام.
- این فیلم روایت ۵ اعدامی است که هر کدام خودشان می‌توانستند یک فیلم جداگانه باشند. فیلم من قصه کمی ندارد.
- فیلم کارگاهی و جنایی در هر جای دنیا تلخ است و نمی‌توان به آن سیاه‌نمایی گفت. در پایان فیلم ۳ تانسان نجات پیدا می‌کنند این نقطه مثبت نیست؟
- قطعاً دغدغه شخصی من پرداختن به این موضوعات است و نهادهای سینمایی پیشنهاد های مختلفی به من داشته‌اند اما هیچ وقت نشد که در مقام کارگردان